

Laboratórne cvičenie č. 2

Meno: Matúš Matisko

Trieda: 1. B

Dátum pridelenia úlohy: 19. 11. 2008

Dátum odovzdania úlohy: 3. 12. 2008

Téma: Periodická sústava prvkov

Úloha: Stanoviť molovú hmotnosť – M oxidu uhličitého – CO_2

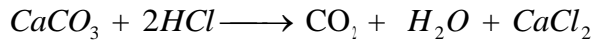
Pomôcky: železný stojan, svorka, lapák, destilačná banka, injekčná striekačka, injekčná ihla, hadica, trubica, odmerný valec, vaňa

Chemikálie: práškový uhličitan vápenatý - CaCO_3 , kyselina chlorovodíková – HCl

Aparatúra: obr. 1:

- Postup:**
1. – zostavím si aparatúru (podľa obrázka 1)
  2. – odmerný valec zaplním celý vodou a otočím ho hore dnom vo vani tak, že doňho bude vyusťovať hadička z destilačnej banky
  3. – do destilačnej banky nasypem CaCO_3
  4. – do injekčnej striekačky naberiem HCl
  5. – cez injekčnú striekačku pridávam do uzavretej destilačnej banky HCl
  6. – počkám, kým zreagujú všetky reaktanty
  7. – zistím objem vzniknutého CO_2 v odmernom valci
  8. – zistené údaje zapíšem

Princíp: Chemickou reakciou CaCO_3 a HCl vznikne H_2O , CaCl_2 a CO_1 , ktorého objem zistíme v odmernom valci.

Výpočet: Zo stechiometrických koeficientov som zistil, že pomer látkových množstiev – n CaCO_3 a CO_1 je 1 : 1. Preto je možné zistiť z látkového množstva CaCO_3 aj látkové množstvo CO_1 .

Kedže mám určenú hmotnosť – $m(\text{CaCO}_3)$ a molovú hmotnosť – $M(\text{CaCO}_3)$, môžeme vypočítať $n(\text{CaCO}_3)$

$$m(\text{CaCO}_3) = 0,25 \text{ g}$$
$$M(\text{CaCO}_3) = 100 \text{ g/mol}$$

$$N = \frac{m}{M} = \frac{0,25 \text{ g}}{100 \text{ g/mol}} = 0,0025 \text{ mol}$$

Teraz môžem využiť nameranú hodnotu objemu – $V(\text{CO}_1)$. Tú vynásobím hustotou – $\rho(\text{CO}_1)$ a získam hmotnosť – $m(\text{CO}_1)$. Potom si to dosadím do vzorca na výpočet molovej hmotnosti a získam výsledok.

$$n(\text{CO}_1) = 0,0025 \text{ mol}$$

$$V(\text{CO}_1) = 60 \text{ cm}^3$$

$$\rho(\text{CO}_1) = 0,002 \frac{\text{g}}{\text{cm}^3}$$

$$M = \frac{m}{n} = \frac{V \cdot \rho}{n} = \frac{60 \text{ cm}^3 \cdot 0,002 \text{ g/cm}^3}{0,0025 \text{ mol}} = 48 \frac{\text{g}}{\text{mol}}$$

$$\text{Tabuľková hodnota} - M(\text{CO}_1) = 44 \frac{\text{g}}{\text{mol}}$$

$$\text{Rozdiel} - 4 \frac{\text{g}}{\text{mol}}$$

Záver: Podarilo sa mi uskutočniť pokus. Najväčším problémom bolo zaplniť celý objem valca a úplné zreagovanie reaktantov. Odchýlka mohla nastať